

การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อ

ความสุขของประชาชนในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

Leading the life according to the Principle of Self-Sufficiency

Economy and the Influence on it Happiness of the People Living

in Thawiwatthana District Area, Bangkok

ว่าที่ ร.ต. ดร.อนันต์ พิธิกุล¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาระดับความสุขของประชาชน ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร และ 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชน ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

การวิจัยเรื่องการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชน ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้การวิจัย เชิงสำรวจ (Survey research) ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียวแบบตัดขวาง (Cross Sectional Design) กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

ประชากรประกอบด้วยประชาชนที่เป็นหัวหน้าครอบครัวที่อาศัยอยู่ในแต่ละหลังคาเรือน ของแขวงทวีวัฒนาและแขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 31,242 คน สำหรับ วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้อาศัยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) และหาขนาด กลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane ซึ่งผู้วิจัยใช้กกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลประมาณผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ อนุมาน (Inferential statistics) ในการทดสอบสมมติฐานได้แก่การวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple regression analysis) โดยวิธีคัดเลือกตัวแปรเข้าสู่สมการแบบขั้นตอน (Stepwise) เพื่อวิเคราะห์ว่าตัวแปร อิสระมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด ตัวแปรใดมีอิทธิพลมากที่สุดและรองลงมาตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย พบร่วมกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นีอิทธิพลต่อความสุขของประชาชนในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวน ของตัวแปรความสุขของประชาชนในเขตทวีวัฒนากรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 90.10 ส่วนตัวแปรปัจจัย

¹ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาตำราและสื่อทางวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

รายด้านพบว่า 1) ความพอประมาณ 2) การมีเหตุผล 3) การมีภูมิคุ้มกัน 4) เงื่อนไขความรู้ และ 5) เงื่อนไขคุณธรรม ก็มีอิทธิพลต่อความสุขของประชาชนในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเช่นกัน โดยตัวแปรปัจจัยรายด้านทั้ง 5 ด้านสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรความสุขของประชาชน ในเขตทวีวัฒนากรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 95.90 และมีอิทธิพลในการทำนายตัวแปรความสุขของประชาชนในเขตทวีวัฒนากรุงเทพมหานครได้ระหว่างร้อยละ 4.40 ถึง 45.30

คำสำคัญ : การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, ความสุขของประชาชน

Abstract

The objectives of the study are thru the follow: 1) To investigate the extent to which the people lead this lives in live with the principle of Self-Sufficiency Economy; 2) To determine the lead of the people's happiness; and 3) To ascertain the influence of leading the life (according to the principle of Self-Sufficiency Economy) on the people's happiness.

The study is qualification in nature. In other words, survey research is used. 400 people out of the total researcher of 31, 242 people living in Thawiwatthana district and Salathammasop sub-district comprised the sample for the study. The sample size was determined by Yamane's formula whereas the cluster random sampling technique was used to select the sample. The collected data were analyzed by researching to the stepwise, multiple regression analysis.

As a result of the hypothesis feeling the researcher has found the following facts: the leading of life according to the principle of Self-Sufficiency Economy had great influence on the people's happiness; 90.10 percent of the variation were explained by all the six factors used in the analysis. Separately considered, 95.90 percent of variation were explained by following factors: 1) Moderation, 2) Rationality, 3) Immunity, 4) Knowledge condition, 5) Morality condition; the factors could predict the happiness of the people living in Thawiwatthana district area in the amount of 4.40-45.30 percent

Keywords : Leading the life according to the principle Self-Sufficiency Economy; people's happiness.

บทนำ

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มุ่งเน้นความเจริญทางเศรษฐกิจ (Economic

Growth) มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในด้านอุตสาหกรรมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) มี

การนำเทคโนโลยีต่างประเทศเข้ามาใช้ในการพัฒนาประเทศไทย รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านการเงิน ซึ่งเป็นผลให้เกิดความต้องการที่สูงขึ้น การให้ความสำคัญกับคุณค่าทางดิจิทัล ด้านคุณธรรม จริยธรรมลดลงไป ลักษณะ เช่นนี้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน เป็นเหตุให้คนส่วนใหญ่ต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง สภาพที่เคยอยู่แบบพึ่งพาอาศัยกัน เปลี่ยนเป็น สภาพที่ตั้งตนแข็งขันกันเพื่อความอยู่รอดในสังคม จากระยะเวลาสั้นๆ ไม่กี่เดือน ไม่กี่ปี ไม่กี่เดือน ทั้งด้านเทคโนโลยี ด้านการเงิน ด้านการค้า และ ด้านความรู้ อุดมการณ์ ล้วนที่สำคัญคือแรงผลักดัน ที่ทำให้กระแสโลกวิวัฒนามีอิทธิพลมากเป็น อันดับแรก คือแรงผลักจากการขยายสินค้าและ บริการ อันดับสอง คือ แรงผลักจากการเดินทาง ท่องเที่ยวและสุดท้าย คือ การศึกษา ผลกระทบ จากโลกวิวัฒนาทำให้ประเทศไทยต้องออกว่า หรือประเทศไทยไม่ได้เตรียมตัว ประเทศไทยไม่ได้สร้าง ภูมิคุ้มกันไว้ ก็จะถูกกระทบมาก ถ้าประเทศไทยเห็น ขึ้มแข็งกู้ภัยกระทบหนัก ในประเทศไทยกระแส โลกวิวัฒนาทำให้คนไทยหลงคิดว่า การพัฒนา ประเทศไทยในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาเป็นประเทศ ที่พัฒนาแล้ว ผลงานให้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีชีวิต และความเป็นอยู่เดิม ทำให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ในปี พ.ศ. 2540 และขยายวงกว้างไปสู่ภูมิภาค เอเชีย รัฐบาลต้องกู้ยืมเงินจากกองทุนระหว่าง ประเทศในวงเงิน 17,200 ล้านเหรียญสหรัฐ และต้องปฏิบัติตาม พันธกิจกับ ไอเอ็มเอฟ (International Monetary Fund) อย่างเคร่งครัด เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างรุนแรง เช่นเดียว งาน

อุตสาหกรรมและบริษัทร้านค้าหลายแห่ง ต้องลด คงงานลง ลดเงินเดือน ลดค่าจ้างพนักงานและ คงงาน บางแห่งต้องปิดกิจการ ผู้บริหารหลายคน เป็นโรคเครียดและซึมเศร้า บางคนก็หาทางออก โดยการฆ่าตัวตาย จำนวนคนว่างงานได้เพิ่มมากขึ้น ถึง 2 ล้านคน (สมพร เทพสิทธิ, 2549, หน้า 57-58)

ประเทศไทยและประชาชนคนไทยทุกภาค ส่วนต้องประสบปัญหากับภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ทำให้การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอบริษัทฯ ที่จริงแล้วปรัชญาเศรษฐกิจ พอบริษัทฯ ที่จริงแล้วปรัชญาที่พระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทาง การดำเนินชีวิต แก่พสกนิกรชาวไทยมาตั้งแต่ นานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทาง เศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นแนวทางการ แก้ไข เพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่าง มั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกวิวัฒนา และ ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ (กรมการพัฒนาชุมชน, 2548, หน้า 2) เศรษฐกิจพอบริษัทฯ ที่จริง ไม่ใช่ กันอย่างแพร่หลาย โดยที่ผู้พูดแต่ละคนจะตีความ เอาเอง ทำให้ความหมายเศรษฐกิจพอบริษัทฯ ที่จริง หลากหลายแตกต่างกันมาก ซึ่งคนในสังคมส่วนใหญ่ไม่เข้าใจ ว่าเศรษฐกิจพอบริษัทฯ ที่จริงหมายถึงอะไร ทำให้ ตีความเศรษฐกิจพอบริษัทฯ แตกต่างกันออกไปตาม ความเข้าใจของแต่ละคน แต่ไม่เข้าใจถ่องแท้ว่าจะ สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร หรือเข้าใจว่าพอบริษัทฯ คือเกษตรกรรม หรือเป็น เรื่องของคนจนหรือเกษตรกรพอบริษัทฯ ที่เดียว ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่สำคัญตอนหนึ่งว่า “ความพอบริษัทฯ ไม่ได้ หมายความว่าทุกครอบครัวจะต้องผลิตอาหาร ของตัวเอง จะต้องพอผ้าใส่เองอย่างนั้นมาก

เกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอจะต้องมีความพอเพียงพอสมควร บางสิ่งบางอย่างที่ผลิตได้มากกว่าความต้องการก็ขายได้ แต่ขายในที่ไม่น่าจะไกลเท่าไหร่ ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก อย่างนี้ท่านนักเศรษฐกิจต่าง ๆ ก็มาบอกว่าล้าสมัย จริง อาจจะล้าสมัยคนอื่นเข้าต้องมีการทำเศรษฐกิจ ที่ต้องมีการแลกเปลี่ยน เรียกว่า เป็นเศรษฐกิจ การค้า ไม่ใช่เศรษฐกิจพอเพียง เลยรู้สึกว่าไม่หนูรา แต่เมืองไทยเป็นประเทศที่มีบุญอยู่ว่า ผลิตให้พอเพียงได้" (สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, 2550, หน้า 15)

สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้อันเชิญแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศโดยยึดหลักทางสายกลาง เพื่อให้ประเทศไทยเดินจากวิกฤต สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง และนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุล มีคุณภาพภายใต้กรอบสถาการิวัต์และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ໄว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 และต่อเนื่องถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2555 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 83 ที่กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเชื่อว่าจะส่งผลทำให้ประชาชนมีความสุข กินดีอยู่ดี สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างภาคภูมิใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการพัฒนาตนเองแบบยั่งยืนบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในภาวะเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมปัจจุบัน ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความพอประมาณ 2) การมีเหตุผล 3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว 4) เงื่อนไขความรู้ และ 5) เงื่อนไขคุณธรรม ว่าจะมีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันและจะทำให้ประชาชนมีความสุขมากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาระดับการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร
- เพื่อศึกษาระดับความสุขของประชาชน ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร
- เพื่อศึกษาอิทธิพลของการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อ ความสุขของประชาชน ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

สมมุติฐานของการวิจัย

การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีอิทธิพลต่อความสุขของประชาชนในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในเขต

ทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร นั้น ผู้วิจัยได้วางกรอบแนวคิดในการศึกษาความสัมพันธ์ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

- การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- ความพอประมาณ
 - การมีเหตุผล
 - การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว
 - เงื่อนไขความรู้

ตัวแปรตาม

ความสุขของประชาชน

- ความกระตือรือร้นในการทำงาน
- ด้านความรักแก่บุคคลรอบข้าง
- ด้านสภาพการทำงาน
- ด้านความรักภায์ในครอบครัว
- ด้านการพักผ่อนหย่อนใจ
- ด้านที่อยู่อาศัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียวแบบตัดขวาง (Cross Sectional Design) กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรประกอบด้วยประชาชนที่เป็นหัวหน้าครอบครัวที่อาศัยอยู่ในแต่ละหลังค่าเรือนของแขวงทวีวัฒนา และแขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 31,242 คน สำหรับวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้อาศัยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) และขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane

ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน และนำมาคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของแต่ละกลุ่ม ได้แก่กลุ่มตัวอย่างเป็นหัวหน้าครอบครัวที่อาศัยอยู่ในแต่ละหลังค่าเรือนของแขวงทวีวัฒนา จำนวน 103 คน และหัวหน้าครอบครัวที่อาศัยอยู่ในแต่ละหลังค่าเรือนของแขวงศาลาธรรมสพน์ จำนวน 297 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการจัดเก็บข้อมูลที่เหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มีลักษณะเป็นตัวเลขมาตราส่วนประมาณค่า (Numerical Rating Scale) 5 ระดับ โดยศึกษาข้อมูลจากการรวมคะแนนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาในการสร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับความสุขของประชาชน เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

ซึ่งแบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นคำถาม เกี่ยวกับระดับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร และส่วนที่ 3 ระดับความสุขของ ประชาชน เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ซึ่งผล การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ พบว่าการ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างคำถามกับ วัดถูกประสงค์ (Testability of item-objective congruence index) ได้ค่า IOC ทั้งรายข้อและภาพ รวมมากกว่า 0.5 และผลการทดสอบความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม (Reliability) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟารามทั้งฉบับ (Coefficient alpha) เท่ากับ 0.977 และในแต่ละข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.976-0.978 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 55.50 อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.20 สถานภาพสมรส จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 54.80 การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00 อาชีพข้าราชการหรือพนักงาน รัฐวิสาหกิจ จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.20 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.50 และระยะเวลา อาศัยอยู่ในชุมชน 5-10 ปี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 44.20

2. การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตทวีวัฒนา

กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 4.07 อยู่ในระดับ การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มากที่สุด ส่วนรายด้านพบว่า 1) ความพอประมาณ 2) การมีเหตุผล 3) การมีภูมิคุ้มกัน 4) เงื่อนไขความรู้ และ 5) เงื่อนไขคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.01 ถึง 4.19 อยู่ในระดับการดำเนินชีวิตตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุดเช่นกัน

3. ระดับความสุขของประชาชนในเขต ทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 4.04 อยู่ในระดับความสุขสูงที่สุดเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า 1) ความกระตือรือร้นในการทำงาน 2) ความ รักแก่บุคคลรอบข้าง 3) สภาพการทำงาน 4) ความ รักภักดีในครอบครัว 5) การพักผ่อนหย่อนใจ และ 6) ที่อยู่อาศัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.99 ถึง 4.09 อยู่ในระดับความสุขสูงที่สุดเช่นกัน

4. การทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย พบว่าการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงมีอิทธิพลต่อความสุขของประชาชน ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเนื่องจากตัวแปร ปัจจัยการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง มีค่า Tolerance เท่ากับ 1.00 และค่า VIF เท่ากับ 1.00 แสดงว่าผ่านข้อตกลงเบื้องต้น ทางสถิติซึ่งสามารถเขียนสมการได้ดังนี้ ความสุข ของประชาชนในเขตทวีวัฒนากรุงเทพมหานคร = $-0.111 + 1.019$ (การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง) และตัวแปรปัจจัยการดำเนิน ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถ อธิบายความแปรปรวนของตัวแปรความสุขของ ประชาชนในเขตทวีวัฒนากรุงเทพมหานครได้ ร้อยละ 90.10 ($R^2 = 0.901$)

และเมื่อพิจารณาตัวแปรปัจจัยรายด้าน พบว่า 1) ความพอประมาณ 2) การมีเหตุผล 3) การ

มีภูมิคุ้มกัน 4) เงื่อนไขความรู้ และ 5) เงื่อนไขคุณธรรม ก็มีอิทธิพลต่อความสุขของประชาชน ในเขตที่วัดนา กรุงเทพมหานครเนื่องจากมีค่า Tolerance อยู่ระหว่าง 0.247 ถึง 0.432 และค่า VIF อยู่ระหว่าง 2.316 ถึง 4.041 แสดงว่าผ่านข้อทดสอบ เป็นไปด้วยทางสถิติซึ่งสามารถเขียนสมการได้ดังนี้ ความสุขของประชาชนในเขตที่วัดนา กรุงเทพมหานคร = $0.092 + 0.453(\text{เงื่อนไขคุณธรรม}) + 0.261(\text{เงื่อนไขความรู้}) + 0.157(\text{การมีเหตุผล})$

+ 0.062 (การมีภูมิคุ้มกัน) + 0.044 (ความพอประมาณ) และตัวแปรปัจจัยรายด้านทั้ง 5 ด้าน สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรความสุขของประชาชนในเขตที่วัดนากรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 95.90 ($R^2 = 0.959$) อีกทั้งมีอิทธิพลในการทำนายตัวแปรความสุขของประชาชนในเขตที่วัดนากรุงเทพมหานครได้ระหว่างร้อยละ 4.40 ถึง 45.30 ตามตารางที่ 1 และตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของประชาชนในเขตที่วัดนา กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ (b)	ค่า t	ค่า sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่	-0.111	-1.585	0.114		
ระดับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1.019	60.021	0.000	1.000	1.000

$R^2 = 0.901$ $F = 3602.548$

ตารางที่ 2 ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของประชาชนในเขตที่วัดนา กรุงเทพมหานคร รายด้าน

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ (b)	ค่า t	ค่า sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่	0.092	1.993	0.047		
เงื่อนไขคุณธรรม	0.453	34.873	0.000	0.432	2.316
เงื่อนไขความรู้	0.261	15.070	0.000	0.273	3.658
การมีเหตุผล	0.157	8.266	0.000	0.247	4.041
การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว	0.062	3.548	0.000	0.318	3.148
ความพอประมาณ	0.004	2.361	0.019	0.271	3.685

$R^2 = 0.959$ $F = 1864.938$

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

1. การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตที่วัดนากรุงเทพมหานคร พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด ส่วนรายได้ 1) ความพอดีประมาณ 2) การมีเหตุผล 3) การมีภูมิคุ้มกัน 4) เงื่อนไขความรู้ และ 5) เงื่อนไขคุณธรรมอยู่ในระดับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด เช่นกัน เนื่องจากเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาซึ่งถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน ให้ดำเนินการไปในทางสายกลาง มีความพอเพียง พอดีประมาณ มีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (กรมพัฒนาชุมชน, เศรษฐกิจพอเพียง, 2555, หน้า 1) ด้วยหลักการตั้งกล่าว ประชาชนจึงหันมาดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกันอย่างแพร่หลาย เพื่อให้รู้จักการประมาณทำมาหากินได้ ให้พอ มีพอกิน ไม่เดือดร้อน ไม่สูญเสีย รู้จักประมาณความพอดี โดยเริ่มความต้องการของเรากับความสามารถที่จะสนองความต้องการนั้น และทำให้เศรษฐกิจในครอบครัวเป็นเศรษฐกิจบูรณาการ ที่เชื่อมโยงชีวิตจิตใจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีดุลยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร. วนิภูสสา กานุจันรังษีนนท์ และคณะ (2554) ได้ทำการศึกษาประมาณอยู่สุขจากเศรษฐกิจพอเพียง

ที่ว่าส่วนใหญ่ผู้ที่ดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้ให้ความรู้ ความคิด แบบอย่างในการดำเนินชีวิต และคุณค่าหรือคุณประโยชน์ คุณค่าที่ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มภูมิใจที่ได้ให้คือ สินค้าผลผลิต และบริการที่ผลิตหรือทำขึ้นจากการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงหรือจากแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งสิ่งที่ชุมชนทำแล้วเป็นการทำประโยชน์สำหรับคนในชุมชน คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้คนในชุมชนมีวิถีชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การกำหนดทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนให้เป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การทำกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ของหมู่บ้านรวมทั้ง กิจกรรมที่จะทำให้คนในชุมชนสามารถดำเนินวิถีชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้สะดวกขึ้น

2. ระดับความสุขของประชาชนในเขตที่วัดนากรุงเทพมหานครพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับความสุขสูงที่สุด ส่วนรายได้ 1) ความกระตือรือร้นในการทำงาน 2) ความรักแก่บุคคลรอบข้าง 3) สภาพการทำงาน 4) ความรักภักดีในครอบครัว 5) การพักผ่อนหย่อนใจ และ 6) ที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับความสุขสูงที่สุด เช่นกัน น่าจะมีสาเหตุมาจากการประมาณอยู่สุขได้ดำเนินวิถีชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร. วนิภูสสา กานุจันรังษีนนท์ และคณะ (2554) ได้ทำการศึกษาประมาณอยู่สุขจากเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงทำให้ผู้ให้ข้อมูลทุกระดับได้รับความสุขให้กับตนเองและครอบครัว ลักษณะของความสุขสอดคล้องกับหลักการสุขของคุณทัศน์ตามแนวทางของพระพุทธศาสนา

ผู้ที่ดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงจนได้รางวัลเหล่านี้ ล้วนแต่มีความสุขในระดับที่มากพอที่จะไม่ต้องการอะไรเพื่อตัวเองและครอบครัวอีกแล้ว มีความภูมิใจ อิ่มเอิบใจจนอยากจะ “ให้” หรือ “แบ่งปัน” ผู้อื่น ทั้งนี้ลักษณะที่บ่งบอกความสุข ระดับบุคคลคือ หน้าตา ยิ้มแย้ม แจ่มใส ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บอันเกิดจากความสมbahayใจ และความภูมิใจ ส่วนความสุขระดับชุมชนสามารถมองได้จากพฤติกรรมบางประการที่เกิดขึ้นในชุมชน ซึ่งบ่งบอกถึงความสุขที่คุณในชุมชนโดยรวม มีจากการให้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน ความเอื้ออาทรชึ้งกันและกัน ในชุมชน ความรู้สึกภาคภูมิใจในชุมชน การแก้ปัญหาของชุมชน ความร่วมมือภายในชุมชน ความสามัคคี การเข้ามาอยู่อาศัยของบุคคลนอกชุมชน และความอยู่เย็นเป็นสุขของคนในชุมชน ระดับกลุ่มองค์กรชุมชน มองได้จากคุณภาพชีวิตของสมาชิกและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ระดับองค์กรภาครัฐ มองได้จากการความสุขและการได้รับการยอมรับยกย่องให้เป็นต้นแบบของหน่วยงานของบุคลากรที่ดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง แสดงออกทางพฤติกรรมการทำงาน การเพิ่มขึ้นของบุคลากรที่เข้าร่วมกิจกรรมการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง ของผู้บริหาร ความภาคภูมิใจในหน่วยงานของตน รวมทั้งความรู้สึกที่ผู้รับบริการมีต่อหน่วยงานนั้นๆ สำหรับองค์กรธุรกิจเอกชนดูได้จากการสุขของพนักงานแสดงออกที่ความตั้งใจในการทำงาน ความอยาจจะมาทำงาน อยาจจะอยู่ร่วมทุกๆ ร่วมสุขกับเพื่อนร่วมงาน ส่วนความสุขของเจ้าของกิจการ คือความสนbahayใจ ความปิติในใจ

สำหรับความสุขของกิจการ อยู่ที่ความรักใคร่และความสามัคคีภายในองค์กร ความพึงพอใจและความสุขของลูกค้าที่สั่งห้อนอกมาในรูปของผลตอบแทนทางธุรกิจ

3. การทดสอบสมมติฐานของการวิจัยพบว่าการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีอิทธิพลต่อความสุขของประชาชนในเขตที่วัดนา กรุงเทพมหานครซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรความสุขของประชาชนในเขตที่วัดนากรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 90.10 และมีอิทธิพลในการทำนายตัวแปรความสุขของประชาชนในเขตที่วัดนากรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 101.90

ส่วนตัวแปรปัจจัยรายด้าน 1) ความพอดีประมาณ 2) การมีเหตุผล 3) การมีภูมิคุ้มกัน 4) เงื่อนไขความรู้ และ 5) เงื่อนไขคุณธรรม ก็มีอิทธิพลต่อความสุขของประชาชนในเขตที่วัดนากรุงเทพมหานครเช่นกัน โดยตัวแปรปัจจัยรายด้านทั้ง 5 ด้านสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรความสุขของประชาชนในเขตที่วัดนากรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 95.90 และมีอิทธิพลในการทำนายตัวแปรความสุขของประชาชนในเขตที่วัดนากรุงเทพมหานครได้ระหว่างร้อยละ 4.40 ถึง 45.30 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร. วนิชญา กาญจนวงศ์ (2554) ได้ทำการศึกษาประโยชน์สุขจากเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าสิ่งที่ทำให้รู้สึกเป็นสุขเมื่อได้ให้หรือทำประโยชน์คือการได้รับการยอมรับ เคราะห์ นับถือ ยกย่อง รับรู้ว่าตนเป็นคนสำคัญคนหนึ่ง เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง โดยเฉพาะเมื่อมีคนเรียกว่า “อาจารย์” ซึ่งเท่ากับว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทำให้ผู้ให้ข้อมูลเป็นสุข เป็นความสุขที่เกิดจากการเจริญคุณธรรม

ส่วนสิ่งที่ทำให้ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรภาครัฐ และเอกชน รู้สึกเป็นสุขเมื่อได้ให้หรือทำประโยชน์ เป็นความรู้สึกของผู้เข้ามาร่วมกัน ในการทำให้ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนนั้น ได้มีการดำเนินกิจกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจ พอเพียง และผลของการดำเนินการดังกล่าว เกิดประโยชน์กับชุมชน/องค์กรของและกับสังคม โดยรวม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษรวา จูทอง (2554) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการนำ แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันพบว่า ประชาชนในเขตตำบลวังตะกู อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม มีการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง ความรู้และความเข้าใจแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปัจจัยด้านความมั่นคง ของมนุษย์อยู่ในระดับมาก และมีปัจจัยด้านความ สุข อยู่ในระดับมากที่สุด จากการเปรียบเทียบ การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ใน ชีวิตประจำวันจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ทั้ง โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญ ยกเว้นด้านอายุและอาชีพ ส่วนการนำ แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันกับความรู้ความเข้าใจ การรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร ปัจจัยทางด้านความมั่นคงของมนุษย์ และปัจจัยทางด้านความสุขมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

- สำนักงานเขตควรสนับสนุนให้ ประชาชนในทุกระดับชั้น ได้นำปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิด

การพึ่งพาตนเองให้มากขึ้น ดำเนินชีวิตโดยไม่ เปี่ยดเบี้ยนผู้อื่นให้มีความพอใจในสิ่งที่มีอยู่ สร้าง จิตสำนึกในการวางแผนการใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์ สูงสุดแก่ตนเองและครอบครัว

- สำนักงานเขตควรปลูกฝังค่านิยม ให้ประชาชนดำเนินชีวิตด้วยความซื่อสัตย์ สรวิตร รอบคอบ มีคุณธรรมและจริยธรรมนำชีวิต ทั้งต่อ ตนเองและชุมชน มีความยั่งยืนหมั่นเพียร อดทน มีจิตใจ ที่เข้มแข็งไม่ยอมท้อต่อปัญหาและอุปสรรค มีความเอื้อเพื่อ เมื่อแผ่เมื่อแผ่ มีจิตสำนึกต่อการอยู่ ร่วมกัน ในสังคมไม่แบ่งแยกและมีความเสียสละ ต่อส่วนรวม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้ง ต่อไป

- ควรศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง

- ควรศึกษารูปแบบที่คาดว่าจะมีอิทธิพล ต่อการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง เช่น ปัจจัยด้านการได้รับการสนับสนุน งบประมาณจากภาครัฐ ในโครงการพัฒนาการ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

บรรณานุกรม

- กรมการพัฒนา. (2548). ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง นครราชสีมา : มหาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
กรมพัฒนาชุมชน, เศรษฐกิจพอเพียง. (2555). การขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชน ห้องถิน : กลุ่มงานส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชน.

เกษตรฯ จูทธ. (2554). การนำแนวคิดปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิต
ประจำวัน : กรณีศึกษาประชาชน
ในตำบลลังทะภู อำเภอเมือง จังหวัด
นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชนิษฐา กาญจนรังชื่นนท์ และคณะ. (2554).

คู่มือการปฏิบัติงาน “กระบวนการ
ส่งเสริมความรู้ด้านการพัฒนาชุมชน”

กรุงเทพ : สถาบันการพัฒนาชุมชน
กระบวนการชุมชน พิมพ์ครั้งที่ 1.

สมพร เทพสิทธา. (2549). การเดินตามรอย

พระยุคลบาท เศรษฐกิจพอเพียงช่วย
แก้ปัญหาความยากจนและการทุจริต
พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ศรีเมืองการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.

(2550). เศรษฐกิจพอเพียงปรัชญา
ชี้ถึงแนวทางการดำเนินชีวิต.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน กปร.